

Brott mot företagare 2025

företagarna

Företagarna företräder 60 000 företagare och har 2 000 förtroendevalda. Vi erbjuder nätverk, kunskap och praktisk hjälp samt driver utvecklingen för ett bättre företagsklimat, så att företagare får rätt förutsättningar för att kunna utveckla sin verksamhet och nå sina mål.

foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08 – 406 17 00

INNEHÅLL

Sammanfattning	4
Om undersökningen	5
1 Lag och ordning – företagarnas viktigaste fråga.....	6
1.1 Lag och ordning i topp	6
2 Brottsutvecklingen	7
2.1 Något färre brott samtidigt som upplevelsen av utsatthet förvärras.....	7
2.2 Anmälningsbenägenheten bland företagare når historiskt låg nivå.....	9
3 Konsekvenser av brottsligheten.....	11
3.1 Tilltron till rättsstaten minskar – investeringar uteblir	11
3.2 Tusentals företagare överväger att flytta	12
4 Polisen och kommunernas arbete.....	14
4.1 Polisens närvaro ökar – men är långt ifrån tillräcklig	14
4.2 Kommunernas brottsförebyggande arbete ger effekt	15
5 Bedrägerier	16
5.1 Bedrägerier – bluffar som blir allt värre	16
5.2 Oron och känslan av utsatthet ökar	18
6 Vilka är de viktigaste åtgärderna för att minska brottsligheten	19
7 Slutsatser och förslag.....	20
7.1 Nationella åtgärder	21
7.2 Lokala åtgärder	23
Källor	26

Rapportförfattare

Tobias Adielsson
expert brott mot
företagare, Företagarna

SAMMANFATTNING

Fortsatt hög brottslighet – få anmäler

Näringslivets utsatthet för brott är fortsatt hög. Denna rapport innehåller flera förslag för att vända utvecklingen.

Under de senaste fem åren har 44 procent av företagen med anställda blivit utsatta för brott. Vanligast är bluffakturor, stölder och skadegörelse.

Digitaliseringen har lett till en kraftig ökning av digitala brott sedan mätningarna började 2017 – en lukrativ utveckling för de kriminella nätverken.

Kostnaderna förknippade med brott handlar inte bara om pengar. Brotten innebär också stor personlig press för företagare och skapar oro, hot och otrygghet för deras anställda. Samtidigt syns denna verklighet sällan i den offentliga statistiken, eftersom många företagare väljer att inte anmäla.

FÖLJDERNA ÄR ALLVARLIGA:

- 38 procent av företagarna uppger att de aldrig polisanmäler brotten – främst för att de inte ser någon poäng.
- 22 000 företagare överväger att lägga ner sin verksamhet på grund av brottslighet. 31 000 funderar på att flytta företaget.
- Andelen som utsatts för bedrägerier har ökat från 41 procent (2023) till 61 procent (2025).
- Andelen som upplevt ekonomiska förluster vid bedrägeri har ökat från 12 procent (2023) till 19 procent (2025).

Polisen och kommunerna måste ta ett större ansvar

Kommuner och polis spelar en nyckelroll i det brottsförebyggande arbetet – både för att förebygga och lagföra brott. Vissa förbättringar kan skönjas, men nivåerna är fortsatt låga.

- 34 procent av företagen anser att polisens närvaro är tillräcklig för att skapa trygghet.
- 60 procent anser att kommunens brottsförebyggande insatser inte är tillräckliga.
- Företagarna i denna undersökning lyfter samverkan mellan polis, kommun och näringsliv samt synlig polisen närvaro som de två viktigaste åtgärderna.

Företagarnas förslag för att vända utvecklingen

Det krävs insatser från många aktörer i samhället för att pressa tillbaka brottsligheten. Här är fyra centrala förslag från Företagarna:

1. Kartlägg brotten mot företagare
2. Förenkla anmälningsprocessen
3. Inled en nationell offensiv mot mängdbrotten
4. Harmonisera ersättningar för privatpersoner och företagare vid bedrägerier.

Om undersökningen

- Rapportens resultat bygger på en webbaserad enkät till Företagarnas medlemspanel genomförd 18 februari–5 mars 2025 och 8–23 oktober 2024.
- Antal respondenter 2025 var 1381 företagare med bred representation sett till olika branscher, företagsstorlekar och geografisk hemvist.
- Antal respondenter 2024 var 1 273 företagare med bred representation sett till olika branscher, företagsstorlekar och geografisk hemvist.
- Svarens fördelning har korrigerats för att efterlikna den nationella företagarstrukturen, med hjälp av en modell baserad på SCB:s statistik över antal företagare i Sverige. Konkret görs detta genom att korrigerande vikter räknas fram för olika företagsstorlekar (antal anställda), kön, ålder och bransch.
- Jämförelser i rapporten görs med tidigare liknande undersökningar genomförda 2017, 2019, 2020, 2022 och 2023.

1 LAG OCH ORDNING – FÖRETAGARNAS VIKTIGASTE FRÅGA

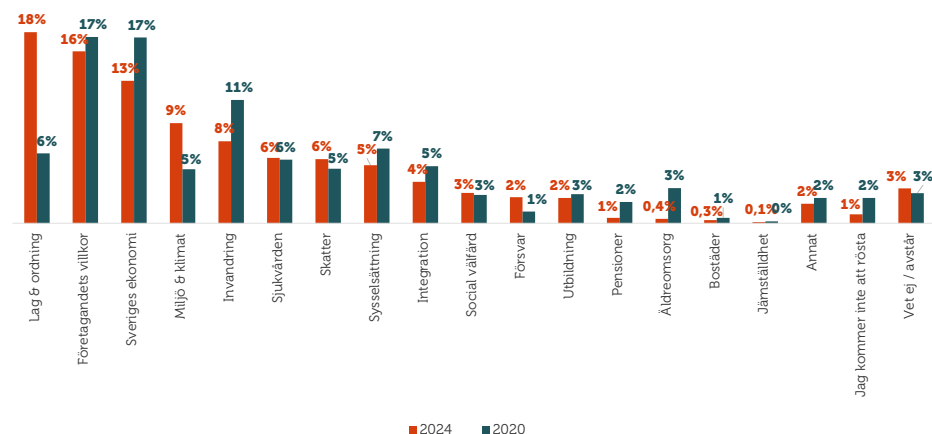
Denna rapport är en uppföljning av frågor som Företagarna tidigare analyserat i rapporterna Brottslighet och polisens arbete (2017),¹ Brott mot företagare 2021,² Brott mot företagare 2022³ samt i undersökningen om bedrägerier som genomfördes 2023.⁴ Syftet är att följa utvecklingen av brottslighet riktad mot företag samt att belysa hur kontakten med offentliga aktörer, såsom kommuner polis och andra myndigheter fungerar ur företagens perspektiv.

Att detta är en högprioriterad fråga för Sveriges företagare är tydligt. I Företagarnas medlemsundersökningar har sakfrågan lag och ordning framstått som det politikområde där störst negativ förändring skett. Att trygghet hamnar i topp betyder dock inte att företagen omvärderat vikten av brottsbekämpning, den har alltid varit viktig. Men den ökade otryggheten gör att detta nu till och med trumfar företagandets villkor och Sveriges ekonomi som företagens mest prioriterade politiska fråga. Behovet av åtgärder för att minska företagens utsatthet är därför inte bara viktigt för enskilda företag, det är avgörande för hela samhället och för att minska brottsutvecklingen vi ser och få fart på svensk ekonomi igen.

1.1 Lag och ordning i topp

För många företagare är trygghetsfrågan inte bara viktig, den är akut. Det handlar om verksamheter som upprepade gånger utsätts för stölder, om bedrägerier som resulterat i miljonförluster och om hot mot företagare och deras familjer. I det läget är det svårt för företagen att inte sätta säkerhetsfrågan främst.

Figur 1 Om det vore riksdagsval i dag och du måste ange EN fråga som är viktigast för ditt partival, vilken skulle det vara?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2024

¹ <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2017/brottslighet-och-polisens-arbete-2017/>

² <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2021/brott-mot-foretagare-2021/>

³ <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2022/brott-mot-foretagare/>

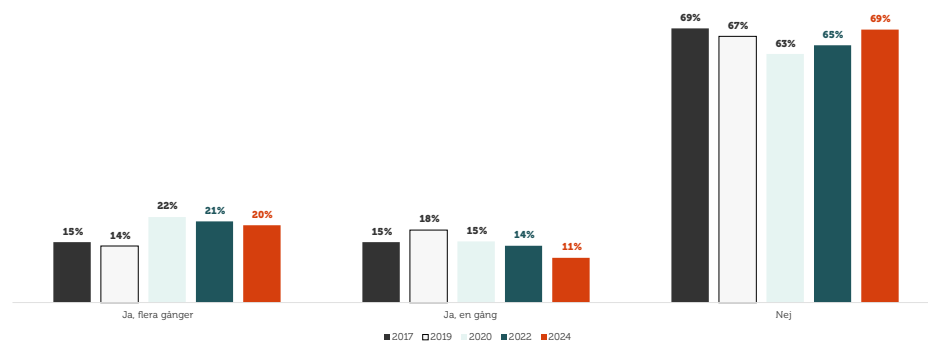
⁴ <https://www.foretagarna.se/nyheter/riks/2023/oktober/bedragerierna-utarmar-sveriges-foretagare/>

2 BROTTsutvecklingen

Vi kan konstatera att andelen företag som uppger att de utsatts för brott minskar något, vilket är glädjande. Man ska dock ha med sig att statistiken inte säger något om vilka brott det handlar om. När forskare till exempel tittar på våldsbrott ser vi att de blivit färre men värre. Utvecklingen har gått mot ett allt grövre våld, med fler skjutningar, sprängningar och knivdåd.⁵

2.1 Något färre brott samtidigt som upplevelsen av utsatthet förvärras

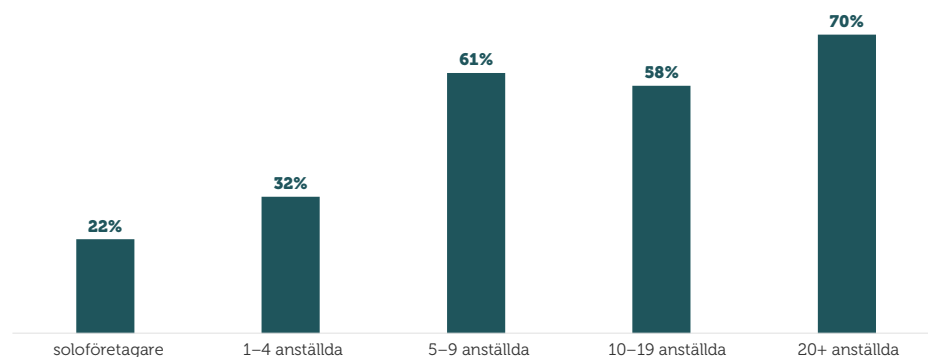
Figur 2 Har ditt företag blivit utsatt för någon form av brott under de senaste fem åren? Inkluderar även IT-relaterade brott. Inkluderar även anställda som blivit utsatta för brott inom ramen för utförande av arbetsuppgifter.

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025, exklusive företag som avstått från att svara, ca 3 procent av företagen per år.

Det är vanligare att företag med anställda utsätts för brott, vilket hänger ihop med att de är mer etablerade och har en lokal som också kan utsättas för olika former av brott. Större företag tenderar även att ha större omsättning vilket kan göra att bedragare ser större potential till stora brottsvinster. Samtidigt har större företag ofta mer resurser att lägga på att skydda sig mot kriminella. När soloföretag exkluderas visar statistiken att 44 procent av företagen med anställda har utsatts för brott under de senaste fem åren.

Figur 3 Har ditt företag blivit utsatt för någon form av brott under de senaste fem åren? Inkluderar även IT-relaterade brott. Inkluderar även anställda som blivit utsatta för brott inom ramen för utförande av arbetsuppgifter.

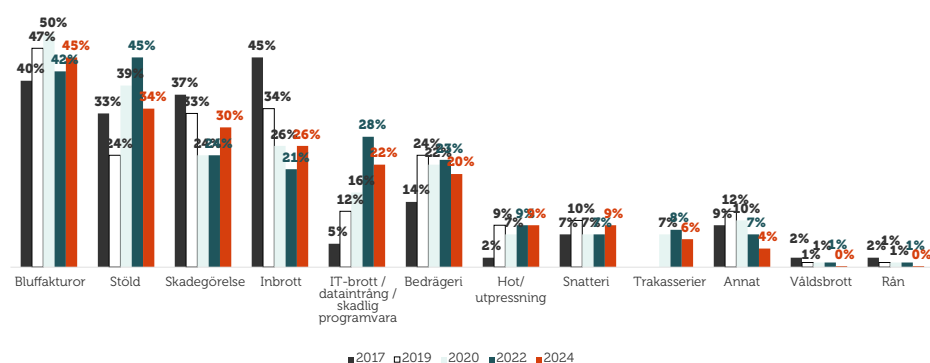

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2024.

⁵ Sveriges radio, 2024. <https://www.sverigesradio.se/avsnitt/han-forskar-om-gangbrottsligheten-valdsbrotten-ar-far-re-men-varre>

Som framgår av nedanstående diagram så har digitala brott ökat på bred front sedan 2017. Det rör sig bland annat om bluffakturor, it-brott och bedrägerier. Att det är digitala brott är den främsta anledningen till att det har gått upp i den omfattning det har gjort. Digitaliseringen har möjliggjort att för de kriminella att försöka med allt fler offer. En annan kategori som ökat kraftigt är hot och utpressning. Det uppmärksammades särskilt i januari 2025, då polisen gick ut och konstaterade att många sprängningar inte är slumpmässigt utförda då, utan snarare strategiska gärningar med ekonomiska incitament, riktade mot företagare i utpressningssyfte.⁶

Figur 4 Vilken form av brott handlade det om?

Bas: Företagarnas panel 2025, företag som utsatts för brott de senaste fem åren?

Staplar och grafer kan ibland kännas abstrakta, men bakom varje siffra finns en verklig företagare. En människa som inte bara själv drabbas, utan vars familj, anställda, kunder och hela det lokala samhället påverkas. För att konkretisera vad statistiken faktiskt innebär har vi räknat om siffrorna till antal drabbade företagare. Resultaten är nedslående.

Tabell 1 Antal företagare som drabbats

	2017	2019	2020	2022	2024
Bluff fakturor	49 900	61 400	74 200	58 600	55 700
Stöld	40 400	31 300	57 900	62 800	42 100
Skadegörelse	45 300	43 100	35 600	33 500	37 100
Inbrott	55 100	44 400	38 600	29 300	32 200
IT-brott / dataintrång / skadlig programvara	6 100	15 700	23 800	39 100	27 200
Bedrägerier	17 100	31 300	32 700	32 100	24 700
Hot / utpressning	2 400	11 800	10 400	12 600	11 100
Snatteri	8 600	13 100	10 400	9 800	11 100
Trakasserier			10 400	11 200	7 400
Annat	11 000	15 700	14 800	9 800	4 900
Våldsbrott	2 400	1 300	1 500	1 400	200
Rån	2 400	1 300	1 500	1 400	200

Bas: Företagarnas panel 2025, utifrån en bas på 400 000 företagare. Antalsberäkningarna är gjorda utifrån skattningar av andelen företagare som drabbats av respektive brottskategori.

⁶ SVT, 2025, <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/polisen-haller-presstraff-efter-de-manga-sprangningarna>

Även om vår mätning visar en viss minskning av brottsligheten mot företagare, är upplevelsen bland många att problemen ökar. Det är en välkänd paradox: brotten kan minska i statistiken, men ändå upplevas som mer närvarande. Otryggheten har bitit sig fast på en hög nivå, den upplevs som grövre, den syns mer och den ges ökad uppmärksamhet i media. Kombinationen av dessa faktorer bidrar till en stark känsla av att utvecklingen går åt fel håll.

Det är viktigt att skilja på trygghet och säkerhet. Man kan känna sig otrygg utan att någon sin ha blivit utsatt för brott. Att till exempel promenera ensam hem från arbetsplatsen genom ett mörkt och öde område kan väcka en stark känsla av otrygghet, trots att platsen kanske är säker enligt statistiken. Den subjektiva upplevelsen skiljer sig alltså från den faktiska risken – men det gör inte känslan mindre relevant. Tvärtom: när trygghetskänslan försvagas över tid påverkar det människors beteenden och beslut.

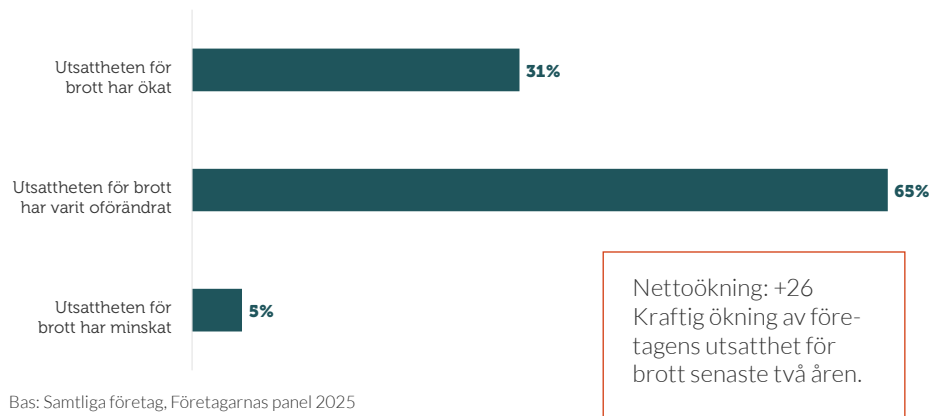
En företagare som känner sig otrygg, trots att den egna verksamheten inte har drabbats direkt, kan påverkas av många saker: tidigare brottserfarenheter i ett privat sammanhang, rapporter om kollegor i närheten som drabbats, synlig skadegörelse i området, eller minskad polisiär närvaro. Ibland räcker det med att media rapporterar om en nedlagd polisstation för att skapa en oroskänsla.

Omvänt gäller att en företagare som känner sig trygg har bättre förutsättningar att satsa framåt – att investera, utveckla och anställa. En trygg omgivning gör det också lättare att attrahera ny personal och nya kunder.

Därför är även den upplevda tryggheten en viktig faktor när vi analyserar hur företagare påverkas av brott och otrygghet.

I diagrammet framgår det att nettoökningen, alltså skillnaden mellan de som upplever att brotten har ökat gentemot de som ser att det har minskat, vilket är 26.

Figur 5 Hur upplever du företagets utsatthet att drabbas av brott i verksamheten senaste två åren?

2.2 Anmälningbenägenheten bland företagare när historiskt låg nivå

För att förstå brottsutvecklingen i Sverige skulle det i teorin räcka att titta på Polismyndighetens brottsstatistik. Men i praktiken krävs det kompletterande data för att få en rättvisande bild – särskilt när det gäller brott mot företagare.

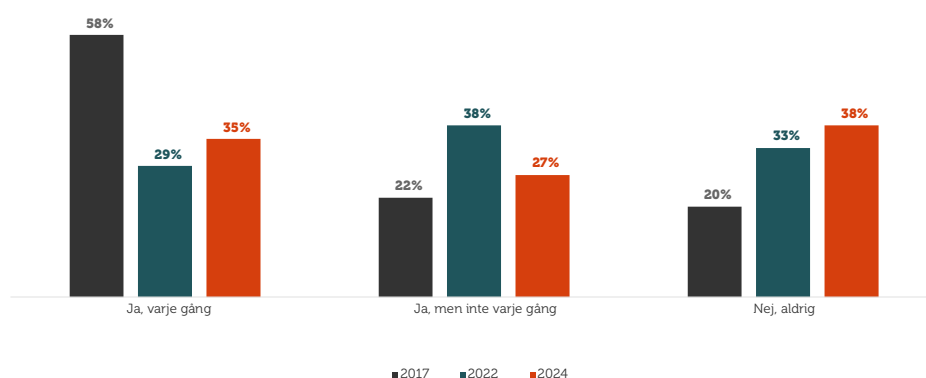
Ett av problemen ligger i hur brotten kategoriseras. När ett brott anmäls tilldelas det en brottskod, men vår rapport Brott mot företagare 2023 visade att färre än tio procent av brottskoderna möjliggör att man kan utläsa om den utsatta är en företagare eller en privatperson.⁷

⁷ Företagarna, 2023, <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2023/brott-mot-foretagare-2023/>

Det största problemet är dock mörkertalet. I vår rapport *Brottsanmälan saknad*, som publicerades i november 2024, framgår det att nästan fyra av tio företagare aldrig anmäler de brott de utsätts för.⁸ Det framgår också av grafen nedan. De vanligaste orsakerna till att man avstår från att anmäla är en känsla av uppgivenhet, företagare tror inte att anmälan kommer att tas på allvar eller att ärendet kommer att prioriteras.

För att vända den utvecklingen presenterade vi i rapporten elva konkreta förslag som syftar till att öka företagares benägenhet att anmäla brott.

Figur 6 Har du, i egenskap av företagare, anmält brotten/brottet till polisen?

Bas: Företagarnas panel 2025, företag som utsatts för brott en de senaste fem åren, exklusive vet ej/avstår.

Ett tänkbart komplement till anmälningsstatistiken är Nationella trygghetsundersökningen (NTU), som årligen genomförs av Brotsförebyggande rådet (Brå). Undersökningen fångar upp människors upplevelser av brott, oro och otrygghet samt förtroende för rättsväsendet. Den inkluderar även de brottsutsattas erfarenheter av kontakten med rättsväsendet. NTU skickas ut till cirka 64 000 personer varje år – men tyvärr riktar sig undersökningen enbart till privatpersoner, inte företagare.

Glädjande nog har Brå meddelat att man under 2025 för första gången kommer att genomföra en särskild mätning av företagens utsatthet för brott. Det är ett viktigt och välkommet steg mot en mer komplett nationell kartläggning. Tyvärr kommer resultaten inte kunna brytas ner på lokal nivå, vilket innebär att polis och kommun inte kommer att kunna använda statistiken fullt ut i det lokala brotsförebyggande arbetet.

En annan viktig anledning att förbättra statistiken är möjligheten till akademisk forskning. I dag råder det stor kunskapsbrist inom universitet och högskolor kring hur företagare påverkas av brott. Förändringar i brottskoder och ökad anmälningsbenägenhet skulle ge forskningen bättre förutsättningar att bidra till lösningar.

⁸ Företagarna, 2024, <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2024/brottsanmalan-saknad/>

3 KONSEKVENSER AV BROTTLIGHETEN

3.1 Tilltron till rättsstaten minskar – investeringar uteblir

Den brottsutveckling vi ser påverkar inte bara enskilda företagare – den påverkar synen på samhället, skapar ökade kostnader för företagen och leder till tydliga negativa samhällsekonomiska konsekvenser. När möjligheterna att driva företag minskar, påverkas hela Sveriges tillväxtförutsättningar.

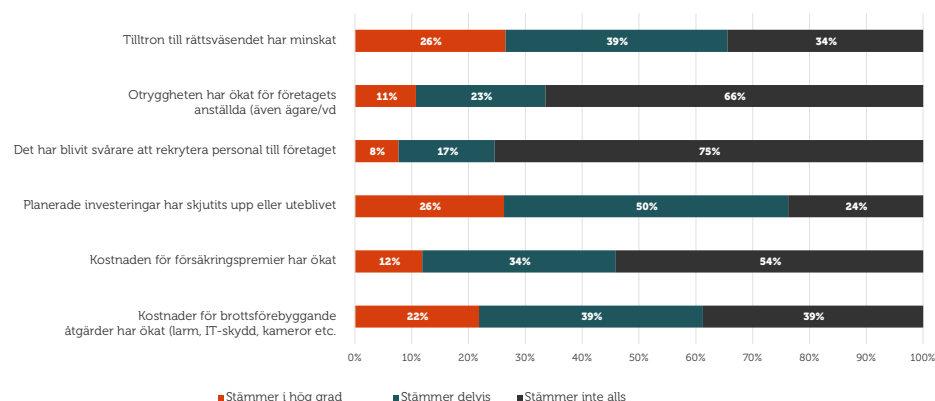
Sverige har länge präglats av en hög tillit till myndigheter. Men när det gäller rättsväsendet ser vi tecken på att tilliten nu sviktar. Grafen visar att 65 procent av företagen uppger att deras tilltro till rättsväsendet har minskat. Det är allvarligt, inte minst för polisens framtida arbete, eftersom färre då ser poängen med att ha en dialog eller att anmäla brott.

Otryggheten påverkar inte bara företagaren själv, utan även de anställda. I detta avseende  r det stora geografiska skillnader. På frågan om otryggheten har ökat för företagets personal, inklusive ägare och vd, är det nästan dubbelt så många i storstäder som uppger att de instämmer i hög grad, än i mindre st der och på landsbygden. Det pekar på en oroande ojämlikhet i tryggheten, där företag i större st der upplever en betydligt större otrygghet, vilket kan innebära ett hot mot både verksamheten och arbetsmiljön.

Ett särskilt oroande tecken  r att företag väljer att skjuta upp planerade investeringar på grund av otryggheten. Men för att Sverige ska växa krävs att företagare v gar satsa – på nya idéer, nyanställningar och innovation. Ett otryggt samhälle drabbar därför inte bara de företag som utsätts för brott, utan hela landets ekonomi. När investeringarna uteblir, minskar möjligheten att skapa nya jobb, utveckla produkter eller t janster som f rb tttrar vår vardag och genererar skatteintäkter till välfärden.

 tg rder som minskar brottsligheten mot företagare b r därför inte ses som en kostnad – utan som en långsiktig investering för Sveriges framtid.

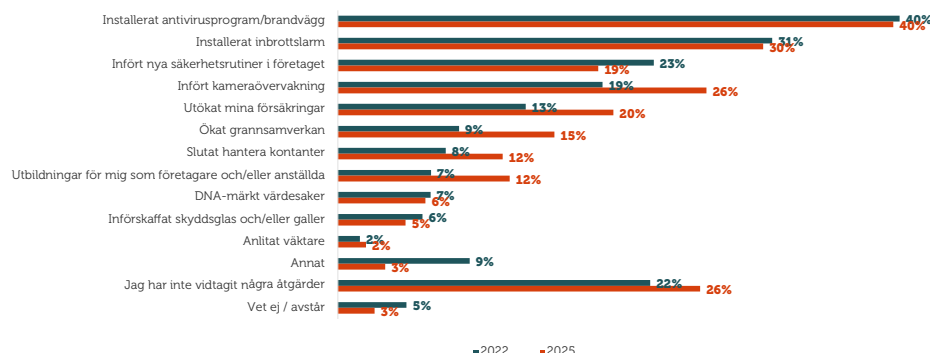
Figur 7 | hur hög utsträckning stämmer följande påståenden om brottslighetens konsekvenser för dig och ditt företag?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025

Ett tydligt tecken, som framgår av nedanstående diagram, på att företagen själva tar ett stort ansvar i det brottsförebyggande arbetet är den kraftiga ökningen av egna åtgärder, såsom grannsamverkan, investeringar i säkerhet och utbildning av personal. Många företagare upplever att de själva måste ta initiativ för att minska utsattheten, både för verksamheten och för sina medarbetare. I frånvaro av tillräckligt stöd från samhället ser de inget annat val än att själva agera för att skapa tryggare miljöer för anställda och kunder.

Figur 8 Vilka åtgärder har du vidtagit för att skydda dig och din verksamhet mot brottslighet?

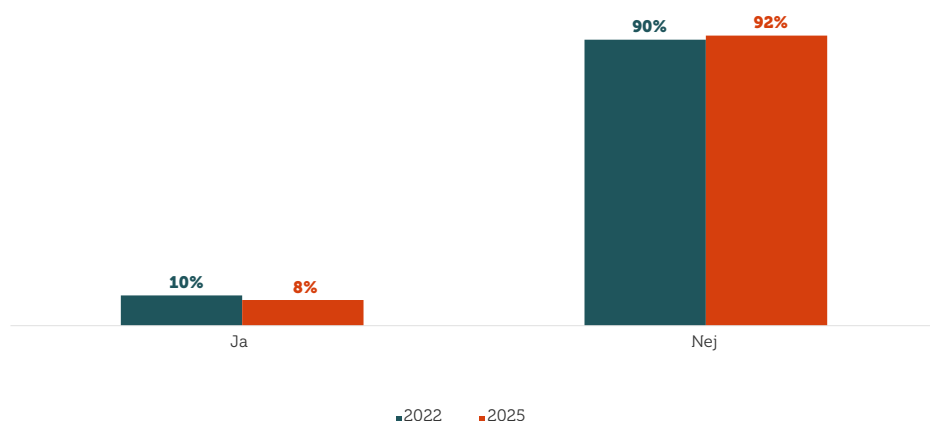

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025

3.2 Tusentals företagare överväger att flytta

Lokala företag kan inte tas för givet: Åtta procent av företagarna uppger att de överväger att flytta delar av sin verksamhet. Det är mycket oroande. Det motsvarar 31 000 företagare som på allvar funderar på att lämna platsen där de verkar – inte för att affärerna går dåligt, utan för att tryggheten sviktar. Det är särskilt allvarligt i brottsutsatta områden, där företagens närvaro ofta är avgörande för att skapa liv och rörelse, sysselsättning och framtidstro. När företag lägger ned eller flyttar försvinner också en viktig trygghetsbärare i samhället, som många gånger kan vara vägen ut ur gängkriminalitet och in i ett arbetsliv.

Figur 9 Har du någon gång funderat på att flytta delar av eller hela företagets verksamhet till följd av brottsligheten?

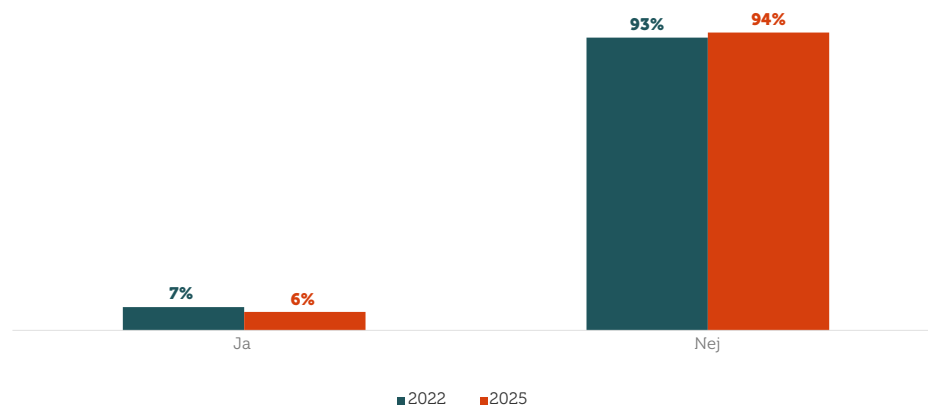

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025, svarsalternativen vet ej/avstår har tagits bort

Nästan lika många, sex procent, motsvarande 22 000 företagare, uppger att de överväger att lägga ner sin verksamhet helt. I en ny rapport från Entreprenörskapsforum framgår att företagare med nystartad verksamhet som varit med om ett brott har i 30 procent av fallen valt att avveckla sitt företag, vilket är en exceptionellt hög andel.⁹

Att tvingas överväga nedläggning av ett företag man byggt upp, inte på grund av ekonomi, utan på grund av hot och otrygghet, är ett stort samhällsmisslyckande. Företagare vittnar om att rädslan för att deras framgång ska leda till att familjen hotas gör det svårt att fortsätta. Oavsett vilja och engagemang blir det omöjligt att driva verksamhet om man inte kan garantera trygghet – varken för sig själv, sina medarbetare eller sina kunder.

Figur 10 Har du någon gång funderat på att lägga ner delar av eller hela företagets verksamhet till följd av brottsligheten?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025, svarsalternativen vet ej/avstår har tagits bort.

⁹ Entreprenörskap i Sverige – Nationell GEM-rapport 2025, https://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2025/04/GEM_Nationell_rapport_2025_Web.pdf

4 POLISEN OCH KOMMUNERNAS ARBETE

4.1 Polisens närvaro ökar – men är långt ifrån tillräcklig

Som framgår av nedanstående diagram ser vi att den negativa trenden har brutits. Under lång tid har en av företagens viktigaste trygghetsfrågor varit behovet av en mer lokalt närvarande polis. Det har också varit en uttalad ambition från Polismyndighetens sida. Samtidigt är det inte en verklighet för samtliga lokalpolisområden.

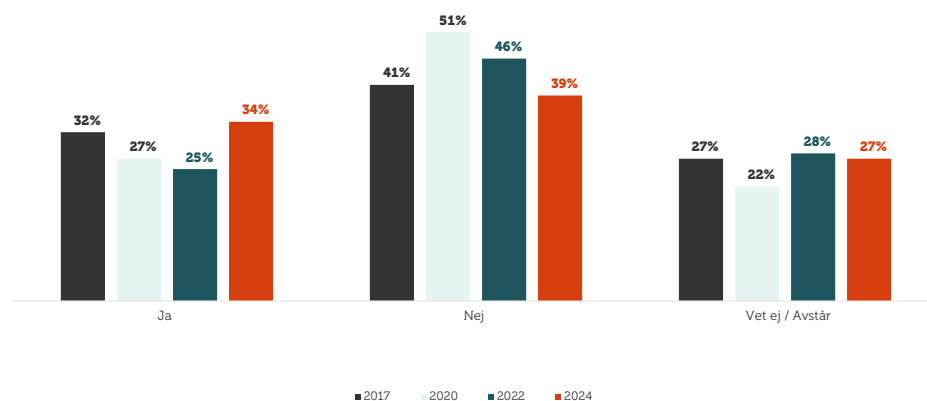
Anslaget till Polismyndigheten har ökat med 80 procent mellan 2017 och 2024.¹⁰ I Brott mot företagare 2023 kartlade Företagarna polistätheten i Sverige, med särskilt fokus på lokalt förankrad närvaro. Internationella erfarenheter visar att en rimlig basnivå för lokal närvaro är minst en områdes- eller kommunpolis per 5 000 invånare.

Rapportens granskning visade att endast 22 av Sveriges 94 lokalpolisområden når upp till den nivån. Polistätheten för områdes- och kommunpoliser är alltså generellt låg – oavsett om det gäller storstad, landsbygd eller glesbygd.

Särskilt utsatta är de lokalpolisområden som till största del består av lands- och glesbygd. Dessa områden har inte bara låg polistäthet, utan också stora geografiska ytor med långa avstånd. I kombination med att även andra offentliga aktörer lämnat lands- och glesbygden skapas det vi kan beskriva som "särskilt utlämnade områden" – platser där samhällsnärvaron tunnats ut.

Det har dock skett vissa förbättringar. Antalet kommunpoliser har ökat från 227 år 2022 till 249 år 2024. Antalet områdespoliser har ökat från 1 252 till 1 436 under samma period. Det är en positiv utveckling, men fortfarande långt ifrån de 1 000 nya områdes- och kommunpoliser som Företagarna efterfrågade i vår rapport från 2023.¹¹

Figur 11 Är polisens närvaro tillräcklig för att du som företagare ska känna dig trygg?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025

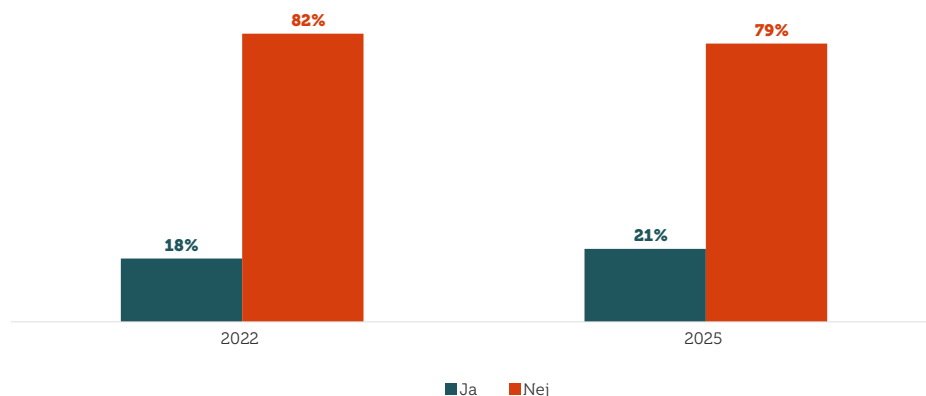
Liknande den utveckling som illustreras i grafen ovan ser vi att något fler företagare känner till vilka poliser som arbetar i deras lokalområde. Det tyder på att den lokala närvaron, även om den fortfarande är otillräcklig, börjar ge viss effekt.

¹⁰ BRÅ, 2024, <https://bra.se/rapporter/arkiv/2024-10-17-polisens-utredning-av-grova-brott-och-brott-mot-sarskilt-utsatta-brottsoffer>

¹¹ Polisens årsredovisning, 2024, <https://polisen.se/siteassets/dokument/polisens-arsredovisning/polismyndighetens-arsredovisning-2024.pdf/download/?v=bb86d4e032c8439ad9df1582f1a42b59>

Samtidigt är det en tydlig skillnad beroende på var i landet företagen är verksamma. Det är betydligt vanligare bland företagare i mindre städer och på landsbygden att känna till områdets poliser, jämfört med företagare i större städer.

Figur 12 Känner du till (exempelvis vid namn eller vid anblick) poliserna som arbetar i företagets närområde?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025

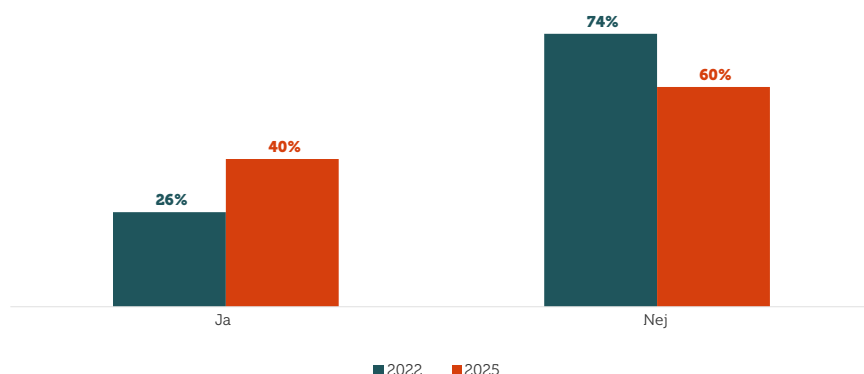
4.2 Kommunernas brottsförebyggande arbete ger effekt

Sedan den 1 juli 2023 har samtliga kommuner ett lagstadgat ansvar att bedriva brottsförebyggande arbete. Den nya lagen ger kommunerna bättre förutsättningar att ta ett samlat grepp, bland annat genom att ta fram lokala lägesbilder som beskriver brottsligheten och dess konsekvenser. Lägesbilden ska innehålla en kartläggning av problemen samt en analys av bakomliggande orsaker. Utifrån detta ska kommunen ta ställning till lämpliga åtgärder och formulera dessa i en konkret åtgärdsplan.

Företagare upplever i allt högre grad, som vi ser i grafen nedan, att kommunerna har börjat arbeta mer strukturerat med detta, vilket är positivt och visar att lagen har haft önskad effekt. Samtidigt visar Brås kartläggning att endast en tredjedel av landets kommuner hittills inkluderat näringslivet i sitt brottsförebyggande arbete.¹² Ännu färre har gjort en särskild undersökning av det lokala näringslivets utsatthet för brott.

Det finns dock förhoppningar om att fler kommuner nu kommer att ta ett mer aktivt grepp. I mars 2025 gav regeringen Brå i uppdrag att stödja utvecklingen av samverkan mellan kommuner och näringsliv i det lokala brottsförebyggande arbetet.¹³ Det är ett viktigt steg för att säkerställa att företagares erfarenheter och behov inte förbises när nya insatser utformas.

Figur 13 Är kommunens brottsförebyggande arbete tillräckligt för att du som företagare ska känna dig trygg?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025, Företag som svarat "Vet ej/avstår" har exkluderats i grafen, 45 procent av de svarande

¹² Tryggare Sverige, 2024, <https://www.mynewsdesk.com/se/stiftelsen-tryggare-sverige/documents/foeretagens-trygghetsundersokning-2024-440021>

¹³ Regeringen, 2025, <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2025/03/uppdrag-till-brottsforebyggande-radet-att-utveckla-samverkan-med-naringslivet-i-det-brottsforebyggande-arbetet/>

5 BEDRÄGERIER

5.1 Bedrägerier – bluffar som blir allt värre

Mängdbrotten är ett område vi på Företagarna länge har lyft som särskilt angeläget att lösa. Bedrägerier är den brottsform som är bland det enklaste att genomföra i stor skala. Till skillnad från många andra brott kräver de varken fysisk närvaro eller lokal förankring. Förovarna kan befinna sig i andra länder, ofta i jurisdiktioner utan utlämningsavtal med Sverige.

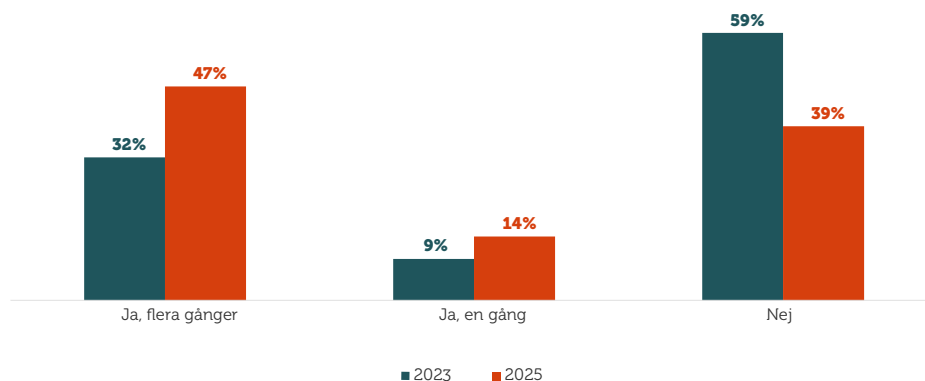
Bedragare agerar inte isolerat. Enligt Polismyndigheten är bedrägerier en av de största inkomstkällorna inom den kriminella ekonomin. De vinster som genereras används ofta för att finansiera annan brottslighet, såsom narkotikahandel och våldsbrott, vilket i sin tur bidrar till att upprätthålla och expandera de kriminella nätverkens verksamheter.¹⁴ För att effektivt kunna bekämpa de kriminella gängen måste vi därför även sätta stopp för bedrägerierna.

Vi kan samtidigt se i denna undersökning att bedrägerierna ökat kraftfullt sedan 2023. Det är en oroande utveckling som drabbar allt fler företagare, oavsett bransch eller storlek.

För en företagare innebär bedrägerier inte bara en ekonomisk förlust, utan även en känsla av skam över att ha blivit lurad. Det är en känsla som inte fångas upp av offentlig statistik. Den känslan är vanlig – men den är också djupt orättvis. Att bli bedragen är inte ett individuellt misslyckande, utan ett brett samhällsproblem.

Därför krävs ett samlat grepp. Bedrägerierna måste adresseras tydligare – av polisen, politiken, myndigheter, banker, telekombolag och andra samhällsaktörer med möjlighet att bidra. Företagarna själva har också en viktig roll i att bygga upp sin motståndskraft genom ökad kunskap och förebyggande åtgärder. Det är först när hela samhället agerar tillsammans som vi kan minska det växande hotet.

Figur 14 Har du som företagare/ditt företag blivit utsatt för någon form av bedrägeri under det senaste året?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025, svarsalternativ vet ej/avstår har exkluderats.

Det är oroväckande att, i princip alla former av, bedrägerier har ökat de senaste åren. Utvecklingen är bred, snabb och slår mot företag i alla branscher. Metoderna blir dessutom alltmer sofistikerade – det är inte ovanligt att även mycket vaksamma företagare faller offer.

¹⁴ Polisen, 2024, <https://polisen.se/contentassets/98c220457ffa421cb604859eb2f3b142/den-kriminella-ekonomi-240916.pdf>

Figur 15 Vilken typ av bedrägeri/bedrägerier handlade det om (gäller både försök till bedrägeri och fullbordade bedrägerier)?

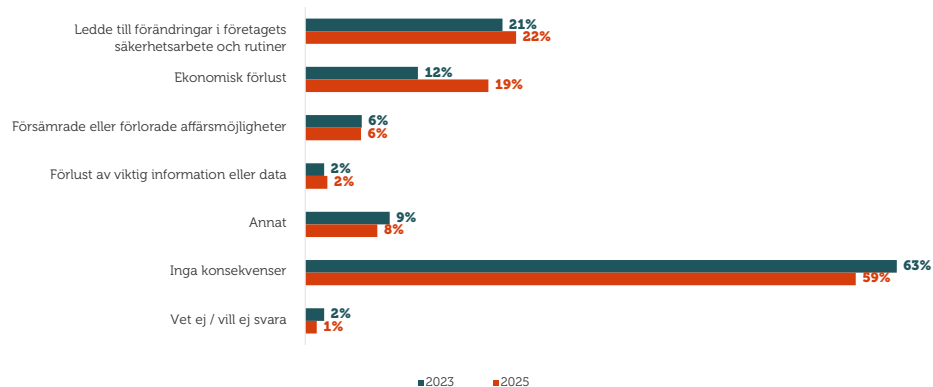

Bas: Företagarnas panel 2025, företag som blivit utsatta för bedrägeri under de senaste åren, n=808.

Tittar vi på grafen ovan samt nedan framträder en tydlig utveckling: bedrägerierna ökar, och de ekonomiska förlusterna stiger kraftigt. Banker och telekombolag har utlovat åtgärder för att stoppa utvecklingen, men i vår undersökning kan vi ännu inte se några tydliga tecken på att dessa insatser haft effekt.

Vi kartlägger inte storleken på de ekonomiska förlusterna i denna mätning, men Polismyndigheten siffror visar att bedrägeriernas totala skadekostnad minskade med 16 procent mellan 2023 och 2024 – från 7,5 miljarder till 6,3 miljarder kronor.¹⁵ Vi kan dock inte utläsa om det är bland privatpersoner eller företagare. Samtidigt har polisen nyligen varnat för att bedrägerierna återigen ökar, inte minst riktade mot äldre. Man har till och med beskrivit det som en ”katastrofal ökning” – att de äldre är de mest utsatta för telefonbedragare bekräftas i våra.¹⁶

Figur 16 Vilka konsekvenser fick händelsen eller händelserna?

Bas: Företagarnas panel 2025, företag som blivit utsatta för bedrägeri under de senaste åren, n=808.

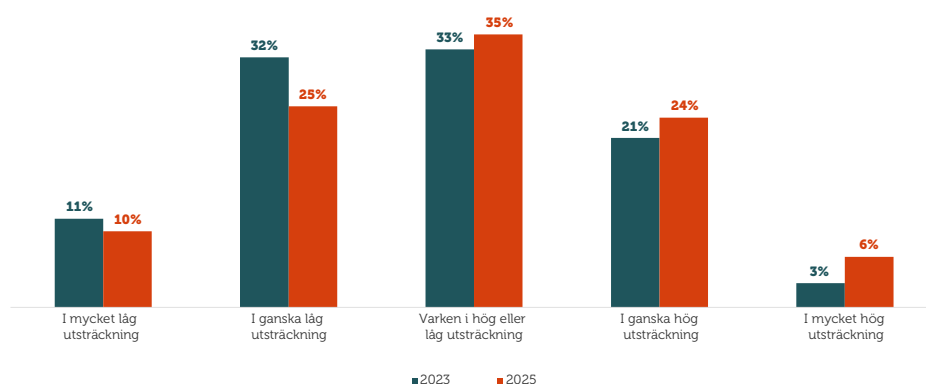
¹⁵ <https://polisen.se/aktuellt/nyheter/nationell/2025/mars/trendbrott-inom-bedraegerier--brottsvinsterna-minskar/>
¹⁶ <https://www.tv4.se/artikel/351condTCDUnFW1RvTIW1B/polisens-nya-larm-katastrofal-oekning-av-bedraegerier-mot-aeldre>

5.2 Oron och känslan av utsatthet ökar

Det är både förståeligt och rationellt att allt fler företagare oroar sig för bedrägerier. Men oron har konsekvenser som sträcker sig långt bortom den enskilde företagaren. Förutom att den skapar stress och otrygghet, tar den också tid och energi från att utveckla verksamheten. I stället tvingas företagare lägga resurser på att fundera över skyddsåtgärder.

En stor utmaning är att bedrägerimetoderna ständigt förändras. De kriminella ligger ofta steget före, justerar sina upplägg snabbt och använder ny teknik för att vilseleda sina offer. Det gör det svårt för företagare att veta hur de ska skydda sig, vad som fungerar idag kanske inte är tillräckligt imorgon. Osäkerheten kring vad som är rätt åtgärd förstärker dessutom känslan av utsatthet.

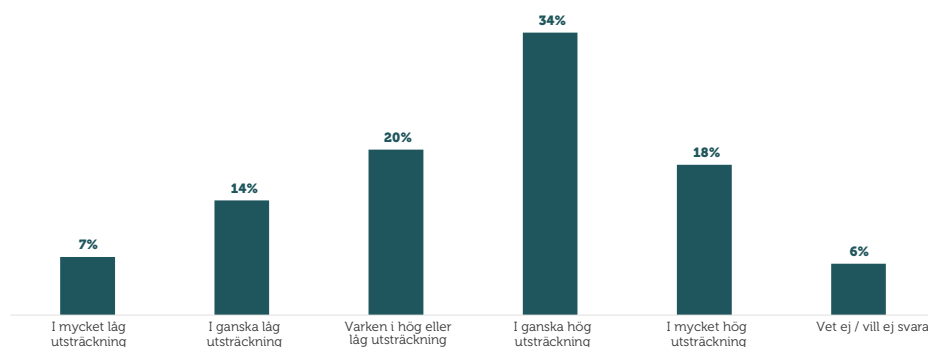
Figur 17 I vilken utsträckning oroar du dig över att du som företagare/ditt företag ska bli utsatt för bedrägerier?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025.

En annan fråga som visar att oron ökar rör den stora mängd personlig information om svenskar som är lättillgänglig via sajter online. På frågan om information som bostadsadress, inkomst, bolagsengagemang och registrerade fordon ökar deras utsatthet, svarade 52 procent att de i ganska hög eller i hög utsträckning håller med. Endast 21 procent svarade att de i låg eller ganska låg utsträckning upplever en ökad utsatthet.

Figur 18 Jämfört med andra länder är det i Sverige relativt enkelt att via olika offentliga register och hemsidor komma åt information om privatpersoners bostadsadress, inkomst, bolagsengagemang, registrerade fordon med mera. Även om det finns fördelar med denna öppenhet innebär det också att bedragare kan använda informationen i kriminella syften. Anser du att den här typen av offentlig information bidrar till ökad utsatthet för dig som företagare?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025

På den direkta frågan «Anser du som företagare att den här typen av offentlig information bör begränsas för allmänheten?» svarar 78 procent att de instämmer i påståendet. Endast 14 procent är negativa till en sådan förändring. Denna information är inte bara intressant för kriminella utan även för antagonistiska stater.

6 VILKA ÄR DE VIKTIGASTE ÅTGÄRDERNA FÖR ATT MINSKA BROTTSLIGHETEN

I vår rapport från 2022 var det «fler synliga poliser» som företagarna efterfrågade allra mest – och det är fortfarande den mest prioriterade åtgärden bland företagare i storstäderna. Men när vi ser till hela landet har prioriteringarna förändrats. I den senaste mätningen är det i stället en ökad samverkan mellan polis, kommun och näringsliv som rankas högst.

Det kan bero på att fler företagare själva har upplevt hur avgörande ett fungerande samarbete kan vara – eller sett goda exempel från andra kommuner där samverkan gett konkreta resultat. Det skapar en tydlig efterfrågan på att samma typ av strukturer ska finnas i den egna kommunen.

Ett annat tydligt tecken i årets mätning är den ökade prioriteringen av förebyggande insatser. Svartaltemativ som handlar om ökad ordning och reda i skolan, och ökade resurser dit, har haft den största procentuella ökningen jämfört med tidigare mätningar. Det visar att företagare i allt högre grad ser sambanden mellan sociala insatser, trygghet och möjligheten att driva företag.

Figur 19 Vilka åtgärder anser du är viktigast för att minska brottsligheten där ditt företag verkar?

Bas: Samtliga företag, Företagarnas panel 2025

7 SLUTSATSER OCH FÖRSLAG

En viktig slutsats i denna rapport är att brottsligheten mot företag fortsatt är omfattande, även om det finns ljusglimtar. Antalet anmälda brott har minskat något, fler företagare uppger att polisens närvaro ger ökad trygghet, och allt fler anser att det brottsförebyggande arbetet i kommunen fungerar tillräckligt bra.

Samtidigt är oron stor. När företagen själva får beskriva sin utsatthet uppger betydligt fler att den har ökat än minskat under de senaste två åren – nettoskillnaden är hela 26 procentenheter. Fyra av tio företagare säger dessutom att de aldrig polisanmäler brott de utsätts för, främst för att de inte ser någon mening med det. Bedrägerier är ett område där både oron och de ekonomiska förlusterna ökat markant.

Slutsatsen av företagarnas svar är tydlig: tryggheten måste öka. Det kräver fler poliser som arbetar lokalt och förebyggande. Kommunerna måste ta ett större ansvar för att företagen ska vilja stanna kvar och växa, genom att vidta åtgärder som minskar brottsligheten. Samtidigt behöver banker, telekombolag och andra aktörer inom näringslivet ta sitt ansvar för att motverka exempelvis bedrägerier, genom incitament och teknik som stoppar den kriminella ekonomin.

Alla goda krafter behövs i arbetet med att minska brottsligheten mot företagare. Den förändrade samhällsdebatten är ett positivt tecken – i dag ser politiker, myndigheter, kommuner och näringsliv brottsligheten mot företag för vad den är: en samhällskritisk fråga som kräver kraftfulla åtgärder. Men fortfarande brister det i kartläggning, prioritering och resursfördelning.

Med denna rapport vill Företagarna bidra till förändring – genom att synliggöra problemen och föreslå konkreta åtgärder som kan genomföras både nationellt och lokalt.

7.1 Nationella åtgärder

FLER POLISER I YTTRE TJÄNST – I HELA LANDET

En av de viktigaste åtgärderna för att minska brottsligheten är enligt företagen fler synliga poliser. När Polismyndigheten omorganiserades 2015 från 21 länsmyndigheter till en statlig myndighet var syftet att komma närmare medborgarna. Resultatet har på många sätt blivit det motsatta. När Polismyndigheten under de kommande åren växer är det helt avgörande att utbyggnaden resulterar i fler synliga och närvarande poliser i hela landet, med god kännedom om det lokala näringslivets förutsättningar och utmaningar, inte minst i form av fler kommun- och områdespoliser.

- Polisen behöver anställa och behålla fler områdes- och kommunpoliser i snabbare takt, i hela landet.

NATIONELL OFFENSIV MOT MÄNGDBROTTE

Oaktat det exakta antalet poliser inom ett visst geografiskt område är det helt avgörande att regeringen ger polisen resurser att kunna arbeta strategiskt med att både förebygga och motverka den grövsta kriminaliteten i storstäderna. Samtidigt behöver det som ofta kallas vardagsbrott, mängdbrott och livskvalitetsbrott bekämpas på ett liknande sätt i hela landet. För att brottsutsatta företagare ska få tillbaka förtroendet för Sverige som rättsstat och börja anmäla brotten till polisen kommer det krävas en tydlig åtgärdsplan för att minska mängdbrotten i form av inbrott, skadegörelse, bedrägerier och stölder.

- Regeringen behöver vara tydlig med att mängdbrotten mot företagare ska prioriteras och följa upp utvecklingen.

KARTLÄGG BROTTEN SOM DRABBAR FÖRETAGARE

I dag saknas offentlig kriminalstatistik över brott som riktar sig mot företagare. Utan insyn i hur utsattheten ser ut blir det svårt för polis, politiker, kommuner och myndigheter att prioritera rätt insatser. Om statistiken möjliggjorde detta skulle även forskningen ha bättre förutsättningar att bidra till ett mer evidensbaserat arbete för att stävja brottsligheten.

- Regeringen bör omgående ge Brå i uppdrag att särredovisa brott som drabbar företagare.

FLER POLISANMÄLNINGAR KRÄVER ÖKAD UPPKLARNING OCH ÅTERKOPPLING

Andelen brottsutsatta företagare som polisanmäler brott har stadigt minskat under de senaste åren. Den främsta orsaken är att företagare inte ser någon mening med att polisanmäla då det, trots god bevisning, oftast inte leder till mer än en nedlagd förundersökning som inte gör det mödan värt att anmäla. Låg upplärningsgrad är något Riksrevisionen kritiserar polisen för i sin rapport om mängdbrott, upplärningsgraden var för stöld sex procent, skadegörelse två procent och bedrägerier fem procent¹⁷. Anmälningsbenägenheten måste öka för att få mer rättvisande brottsstatistik.

- Straffen måste vara kännbara även för mängdbrott.
- Polisen behöver i högre grad motivera på vilka grunder en direktavskrivning (att ärendet avslutas direkt utan vidare utredning) beslutats eller varför en förundersökning lagts ner, och tydligt informera den drabbade företagaren om vilka möjligheter som finns när det kommer till att göra en överprövning av beslutet.
- Polisen och åklagarna bör tydliggöra vilka bevis som behövs och hur företagen kan bidra till att samla in dem, för att öka möjligheterna för en fällande dom.

¹⁷ <https://www.riksrevisionen.se/granskningar/granskningsrapporter/2023/polisens-hantering-av-mangdbrott---en-verksamhet-vars-formaga-behover-forstarkas.html>

FÖRENKLA ANMÄLNINGSPROCESSEN

Även om den främsta anledningen till att företagare inte anmäler brott är att man inte ser någon poäng med att anmäla uppger 19 procent av de företagare som avstått från att anmäla att det är krångligt och tar för lång tid. Polisen behöver därför se över hela anmälningsprocessen för att kunna identifiera om det finns områden där förfarandet kan förenklas. I dag är det till exempel inte möjligt att anmäla hot och bedrägeribrott på Polismyndighetens webbplats, utan det kan endast göras genom telefonsamtal till 114 14, vilket inte sällan är förknippat med långa telefonköer.

- Polisen bör göra det enklare att anmäla ett brott digitalt via en webbplats eller en app.

SE ÖVER STRAFFSKALOR OCH PÅFÖLJDER

Brotten utförs inte av en slumpmässig del av befolkningen som tar tillfället i akt, utan främst av så kallade "brottsaktiva individer" som står för en stor del av brotten och som vi i dag har svårt att lagföra. Straffen behöver vara kännbara straff och alla brott synliggöras. I dag begränsar polisen sina förundersökningar för att göra dessa mer hanterbara och för att vårt rättssystem inte tar alla brott i beaktande. Detta leder till att i väntan på en dom för ett grövre brott kan en brottsling under en lång tid genomföra mindre mängdbrott som rabatteras bort. Detta leder till att brottsoffer inte får den upprättelse som de förtjänar.

- Avskaffa mängdrabatten.

HARMONISERA ERSÄTTNINGAR FÖR PRIVATPERSONER OCH FÖRETAGARE VID BEDRÄGERIER

Varje år drabbas tusentals företagare av bedrägerier där förövare lyckas komma åt stora summor pengar genom att bankkonton tömts. I en vägledande dom från Högsta domstolen från 2022 (mål T4623-21) fastslås att banker i högre utsträckning ska ersätta konsumenter som drabbats av obehöriga transaktioner som gjorts från konsumentens konto.¹⁸ Allmänna reklamationsnämnden, ARN, har med anledning av detta rekommenderat att bankkunder som utsatts för it-bedrägerier ska få ersättning av bankerna i högre utsträckning än tidigare. Företagare som har fått sin sak prövad har fått till svar att enligt EU:s artikel 61.3 i andra betaltjänstdirektivet får medlemsstaterna skydda vissa mindre företag på samma sätt som konsumenter skyddas men det har Sverige valt att inte göra.

- Sverige behöver se till att bankerna tar ett större ekonomiskt ansvar vid bedrägerier och att småföretagare skyddas som privatpersoner gör.

ÄNDRA SEKRETESSLAGEN – ÖKA TRANSPARENSEN OM BANKSÄKERHET

Bankbedrägerier drabbar företagare hårt och är en växande inkomstkälla för organiserad brottslighet. Trots att Finansinspektionen har information om hur ofta banker drabbas av bedrägerier och i vilken grad de kompenserar sina kunder, är uppgifterna sekretessbelagda. Det gör det omöjligt för kunder att välja bank utifrån säkerhet. Sverige bör ta efter Storbritannien, där banker öppet redovisar bedrägeridata. Dessutom bör banker redovisa hur många bedrägerier de lyckas stoppa. Ökad transparens stärker konsumentskyddet, gör det svårare för brottsligheten och gynnar banker som investerar i säkerhet.

- Företagarna föreslår att sekretesslagen (30 kap. 4 § punkt 1) ändras så att uppgifter om bedrägerier riktade mot banker blir offentliga.

¹⁸ <https://www.domstol.se/nyheter/2022/06/konsument-far-ersattning-av-bank-for-obeoriga-transaktioner-som-gjorts-fran-konsumentens-konto/>

BEGRÄNSA OFFENTLIGGÖRANDET AV PERSONUPPGIFTER – SKYDDA FÖRETAGARE

Informationstjänster som exponerar personuppgifter som adresser, inkomst, registrerade fordon och bolagsengagemang används av kriminella för att kartlägga företagare och genomföra bedrägerier. Polis och banker har varnat för att detta ökar företagares utsatthet. Företagarna föreslår att lagstiftningen ändras så att denna typ av verksamhet inte längre omfattas av grundlagsskydd. Det ska inte vara möjligt att göra automatiserade massökningar av känsliga personuppgifter som sedan missbrukas. Företagare ska kunna verka tryggt – utan att riskera att deras liv och verksamhet kartläggs genom ett deras namn- eller organisationsnummer.

- En grundlagsändring behöver genomföras för att begränsa tillgången till personuppgifter som används vid bedrägerier och hot.

FLER UTLÄMNINGSAVTAL – STOPPA INTERNATIONELL BROTTSLIGHET

Många brott som drabbar företag i Sverige leds från utlandet. Länder utan utlämningsavtal fungerar som fristäder för efterlysta personer inom organiserad brottslighet, vilket försvårar både utredning och lagföring. Ett bra exempel på framsteg är det nyligen ingångna utlämningsavtalet med Förenade Arabemiraten. Ett stärkt internationellt rättssamarbete är avgörande för att brott inte ska löna sig – oavsett varifrån de begås.

- Företagarna föreslår att regeringen skyndsamt sluter fler liknande avtal med länder där efterlysta svenskar ofta vistas.

7.2 Lokala åtgärder

TRYGGHETSFRÅGORNA I NÄRINGSLIVSARBETET

På samma sätt som många kommuner i dag involverar det lokala näringslivet i frågor som rör service i myndighetsutövningen, kommunal upphandling och kompetensförsörjning behöver trygghet och säkerhet integreras i kommunernas löpande näringslivsarbete. Det kan handla om näringslivsplaner och strategidokument, samt i löpande kommunikation via nyhetsbrev och kommunens hemsida. Även vid fysiska träffar i form av näringslivsråd, frukostmöten och trygghetsvandringar behöver kommunen säkerställa att poliser från lokalpolisområdet och kommunens säkerhetssamordnare vid behov finns representerade. I såväl medborgarlöften som i lokala brottsförebyggande råd behöver det finnas ett tydligt företagarfokus.

På ett liknande sätt kan den löpande kommunala tillsynsverksamheten hos företag användas som ett sätt för kommunen att få in synpunkter från lokala företagare om trygghetssituationen, och vilka delar av det lokala företagsklimatet som fungerar bra och mindre bra.

- Kommuner ska integrera trygghetsfrågorna i näringslivsarbetet.

KARTLÄGG BROTTSLIGHETEN LOKALT

En konsekvens av att många företagare inte ser någon mening med att anmäla brott är, som tidigare nämnts, att den officiella brottsstatistiken innehåller enorma mörkertal och inte ger en korrekt bild av trygghetssituationen lokalt. Även Brås nationella trygghetsundersökning (NTU) innehåller endast 74 000 svar vilket för många kommuner inte ger ett tillräckligt underlag för att kunna dra några exakta slutsatser om den lokala trygghetssituationen.

- Kommuner, som en del i det lagstadgade ansvaret för brottsförebyggande arbete, bör komplettera med egna undersökningar av företagares säkerhet och trygghet, för att få en bättre lägesbild av utmaningar och problemområden.

INVOLVERA NÄRINGSLIVET I DEN FYSISKA PLANERINGEN

På flera håll i Sverige, men framför allt i större städer, finns det framgångsrika lokala exempel på platssamverkan (Business Improvement District, BID) där offentliga aktörer tillsammans med bland annat företag och fastighetsägare ingår partnerskap där man gemensamt finansierar åtgärder för att förbättra trygghetssituationen inom ett avgränsat geografiskt område. Det är sker på frivillig grund, något det bör göra även i fortsättningen.

Den här typen av lokal samverkan kan se väldigt olika ut beroende på de förutsättningar som finns på orten. Det är dock viktigt att alla kommuner tar efter framgångsrika arbetssätt som sker i andra kommuner, samt själva försöker hitta sätt att involvera det lokala näringslivet när det kommer till den fysiska trygghetsplaneringen, inte minst i form av belysning och kameraövervakning. Kommuner behöver också säkerställa att all form av skadegörelse, klotter med mera skyndsamt repareras och saneras, då den typen av synlig småbrottslighet lätt skapar en känsla av otrygghet för de personer som rör sig på platsen.

- Involvera näringslivet i den fysiska planeringen och arbeta aktivt för att ha en trygg och offentlig miljö.

UPPMUNTRA TILL FÖRETAGSSAMVERKAN

Som framgick av figur 9 har företagare ökat sin grannsamverkan för att skydda sin verksamhet mot brottslighet. Även om grann- och företagssamverkan aldrig får ersätta den säkerhet som polisen är skyldiga att tillhandahålla kan det lokalt vara ett effektivt medel för att varna andra företagare om till exempel pågående inbrott, stölder eller skadegörelse. Kommuner bör hålla sig informerade om vilka samverkansformer som redan finns i kommunen, involvera den lokala polisen och kommunens säkerhetssamordnare i dessa, samt upplysa nyetablerade företag om vilka möjligheter som finns lokalt för att ytterligare öka tryggheten och säkerheten för företagaren och företagets anställda.

- Kommuner bör arbeta aktivt för att bidra till den företagssamverkan som finns i kommunen.

FÖRSVÅRA FÖR DEN ORGANISERADE BROTTSLIGHETEN

Ytterligare ett viktigt verktyg som kommuner har för att stävja kriminaliteten är via den löpande kommunala myndighetsutövningen (tillsyn och tillstånd), i de kommunala inköpen samt i de kommunala bostadsbolagen. På samma sätt som det ska vara lätt för företag att göra rätt behövs även tydliga krafttag mot organiserad brottslighet, där verksamheter används för penningtvätt, och där lagar och regler medvetet inte efterföljs vilket skapar en osund konkurrenssituation för den stora majoriteten av skötsamma lokala företag.

- Kommunerna bör använda sin tillsyn, tillståndsprövning, upphandlingar och bostadsbolag som verktyg för att motverka organiserad brottslighet och värna seriösa företag.

ERBJUD STÖD ÅT FÖRETAGARE SOM BLIVIT UTSATTA FÖR BROTT

Även om kommuner tidigare har saknat ett lagstadgat laggat ansvar för brottsförebyggande arbete har kommunens socialtjänst enligt Socialtjänstlagen ett ansvar för brottsoffer. Det kan handla om såväl ekonomiskt som materiellt stöd men även psykologiskt. Det är viktigt att kommuner är medvetna om att även företagare och dess personal, vars verksamheter har blivit utsatta för allvarlig brottslighet i form av rån och attentat, också kan ha ett behov av den här typen av stöd.

- Kommuner bör ta fram ett stöd som är utformat för företagare och deras situation.

ÖKA SAMVERKAN MELLAN SKOLAN OCH LOKALA FÖRETAG

Som visades i figur 19 är både mer ordning och reda i skolan och ökade resurser till skolan åtgärder som många företagare ser som prioriterat för att minska brottsligheten där företaget verkar. Som en ytterligare del i den sociala brottspreventionen är det viktigt att kommuner säkerställer att det finns etablerade kontaktytor mellan skolor och lokala företag, så att ungdomar får en god kännedom om vilka framtida arbetsmöjligheter som finns lokalt. Förutom att det på sikt kan bidra positivt till företagets kompetensförsörjning kan det förhoppningsvis även leda till att risken för att ungdomar hemfaller i brottslighet och hamnar i kriminella miljöer kan förebyggas och undvikas.

- Kommuner bör skapa tydliga kontaktytor mellan skolor och lokala företag, till exempel genom prao och studiebesök.

STÄRK UPP MED KOMMUNALA ORDNINGSVAKTER

Som ett sätt att komplettera den polisiära närvaron, eller avsaknaden av den, bör fler kommuner se över möjligheten att bidra till det brottsförebyggande och trygghetsskapande arbetet genom att anlita och upphandla kommunala ordningsvakter. Vi kan tyvärr se att det råder en stor brist på ordningsvakter i dag, antalet har sjunkit från 8 300 innan pandemin till cirka 6 500 i dag. Dyr utbildning och för få utbildningsplatser är något det offentliga behöver lösa för att möjliggöra för fler kommuner och företag att kunna bidra till sin egen trygghet. När kommunen anställer är det viktigt att kommunen tydligt kommunicerar till det lokala näringslivet vad som är syftet med ordningsvakterna samt vilka befogenheter de kommunala ordningsvakterna har och inte har.

- Kommuner bör anlita ordningsvakter som komplement till polisen och samtidigt verka för fler utbildningsplatser som är attraktiva att söka till.

KÄLLOR

RAPPORT OCH DYL.

BRÅ, Polisens utredning av grova brott och brott mot särskilt utsatta brottsoffer, 2024, <https://bra.se/rapporter/arkiv/2024-10-17-polisens-utredning-av-grova-brott-och-brott-mot-sarskilt-utsatta-brottsoffer>

Entreprenörskapsforum, GEM 2025: Entreprenörskap och kriminalitet – hur påverkas företagare?, 2025, https://entreprenorskapsforum.se/wp-content/uploads/2025/04/GEM_Nationell_rapport_2025_Web.pdf

Företagarna, Brottssanmälan saknad, Hur får vi företagare att börja anmäla brott? 2024, <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2024/brottsanmalan-saknad/>

Företagarna, Brott mot företagare 2023, 2023 <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2023/brott-mot-foretagare-2023/> Företagarna

Företagarna, Brott mot företagare 2022, 2022 <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2022/brott-mot-foretagare/> Företagarna

Företagarna, Brott mot företagare 2021, 2021 <https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2021/brott-mot-foretagare-2021/brottslighetens-konsekvenser/>

Företagarna, Brottslighet och polisens arbete, 2017

<https://www.foretagarna.se/politik-paverkan/rapporter/2017/brottslighet-och-polisens-arbete-2017/>

Polisen, Den kriminella ekonomin, 2024 <https://polisen.se/contentassets/98c220457f-fa421cb604859eb2f3b142/den-kriminella-ekonomin-240916.pdf>

Polisen, Årsredovisning 2024, 2024: <https://polisen.se/siteassets/dokument/polisens-arsredovisning/polismyndighetens-arsredovisning-2024.pdf/download/?v=bb86d4e032c8439ad9df1582f1a42b59>

Riksrevisionen, Granskningsrapport, Polisens hantering av mängdbrott – en verksamhet vars förmåga behöver förstärkas, 2023 <https://www.riksrevisionen.se/rapporter/granskningsrapporter/2023/polisens-hantering-av-mangdbrott---en-verksamhet-vars-formaga-behover-forstarkas.html>

Tryggare Sverige, Företagens trygghetsundersökning, 2024

ONLINEKÄLLOR

Polisen, Trendbrott inom bedrägerier – brottsvinsterna minskar, 2024, <https://polisen.se/aktuellt/nyheter/nationell/2025/mars/trendbrott-inom-bedragerier--brottsvinsterna-minskar/>

Regeringen, Uppdrag till Brottsförebyggande rådet att utveckla samverkan med näringslivet i det brottsförebyggande arbetet, 2025, <https://www.regeringen.se/regeringsuppdrag/2025/03/uppdrag-till-brottsforebyggande-radet-att-utveckla-samverkan-med-naringslivet-i-det-brottsforebyggande-arbetet/>

Sveriges radio, "Våldsbrotten är färre men värre", 2024, <https://www.sverigesradio.se/avsnitt/han-forskar-om-gangbrottsligheten-valdsbrotten-ar-farre-men-varre>

SVT, "En våldseskalering", 2025, <https://www.svt.se/nyheter/inrikes/polisen-haller-presstraff-efter-de-manga-sprangningarna>

TV4, "Katastrofal ökning" av bedrägerier mot äldre – tipset för att undkomma" 2024, <https://www.tv4.se/artikel/3SIcondTCDUnFW1RvTIW1B/polisens-nya-larm-katastrofal-oekning-av-bedraegerier-mot-aeldre>

företagarna

Företagarna Sverige Service AB, Rådmansgatan 40, 113 57 Stockholm
foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08 – 406 17 00